

DOSAR DE PREZENTARE

Sala Horia Lovinescu

Primele reprezentații: 12 și 13 mai 2017

Totul e relativ

de Alan Ayckbourn

Traducerea: Irina Velcescu

Regia: **Felix ALEXA**

Distribuția:

Greg – **Gabriel RĂUȚĂ**

Ginny – **Raluca GHEORGHIU**

Sheila – **Catrinel DUMITRESCU**

Philip – **Constantin COTIMANIS**

Lighting design: **Felix ALEXA**

Scenografia: **Andrada CHIRIAC**

Muzica: **Alexei ȚURCAN**

Durata: 2h

Producție a Teatrului *Nottara*

SINOPSIS

Greg și Ginny sunt tineri, se iubesc și sunt pe punctul de a se căsători. Numai că Ginny ține ascunse de Greg câteva detalii despre viața ei, care ar putea arunca în aer liniștea viitorului cuplu. Acesta este și momentul când în poveste intervin Philip și Sheila, un cuplu mai în vârstă, cu nelămurite – încă – și, tocmai de aceea, amuzante legături cu tinerele personaje. Încurcături de situație, de limbaj și de intenții sunt presărate de-a lungul piesei, sporind tensiunea și desfătarea spectatorului. Iar la sfârșit câteva întrebări ne rămân agățate în minte: este dragostea sinceră, cât suntem dispuși să mințim într-un cuplu, cât este adevăr și cât este amăgire într-o iubire?

Am ales să montez textul lui Alan Ayckbourn cu senzația că nevoia acută de comedie a publicului, nevoie ce vine din dorința de a evada din realitatea înconjurătoare, va fi satisfăcută, dar într-un mod mai straniu. Și asta pentru că ceea ce m-a atras cu adevărat în Totul e relativ nu e numai scriitura dramatică, ce îmbină armonios replicile cu haz și situațiile magistral construite, ci un cinism profund, un umor negru ce ține de relativitatea și fragilitatea sentimentelor, o ambiguitate a relațiilor degradate, ce produce un comic exploziv, dar care are la bază, paradoxal, o tristețe profundă. Tristețe ce vine tocmai din faptul că iubirea, certitudinile, totul în viață... e relativ. (Felix Alexa)

DESPRE PIESĂ

În 1967, Alan Ayckbourn a obținut cu piesa *Relatively Speaking* primul său succes la Londra. Intitulat inițial *Meet My Father*, textul este o farsă care prezintă complicațiile apărute în momentul în care un tânăr merge în vizită la fostul iubit al viitoarei sale logodnice și la soția acestuia, crezând însă că se află în casa părinților logodnicei. Piesa introduce ceea ce avea să devină o caracteristică a stilului „Ayckbourn”: interacțiunea dintre personaje cu firi diferite, puse în situații mai puțin obișnuite.

Relatively Speaking a avut premiera mondială la Scarborough, în 1965. Doi ani mai târziu, a fost montată la Londra, la Duke of York's Theatre. A fost și spectacolul care l-a lansat pe Richard Briers, care juca alături de Michael Hordern și Celia Johnson. De atunci, piesa a fost montată în repetate rânduri de companii profesioniste și de amatori, iar în 2013, s-a jucat timp de trei luni la Wyndham Theatre din Londra, cu Felicity Kendal în rolul Sheilei.

Piesa a fost jucată și la Singapore, Kuala Lumpur, Sri Lanka și, în mai 2007, la British Theatre Playhouse.

În cartea sa *The New British Drama: Fourteen Playwrights Since Osborne and Pinter /, Dramaturgia britanică nouă: paisprezece dramaturgi de la Osborne și Pinter încoace*, criticul Oleg Kerensky observa că această piesă l-a impus pe Ayckbourn ca „scriitor de comedii-farse ingenioase, cu talent al dialogului și o aplecare către situații complexe și intrigi pline de inventivitate.”

EXTRASE DIN TEXT

GREG (*de afară*): Ei, pentru numele lui Dumnezeu! Ce-i asta?

GINNY: Ce?

GREG (*de afară*): Baia asta e plină cu flori.

GINNY (*se oprește din îmbrăcat*): Da, eu le-am pus acolo. Am zis că le pun.

GREG: Ai pus un buchet în cadă. În total sunt cinci.

GINNY (*inocent*): Pe bune?

(*Greg apare în ușă încărcat de flori*)

GREG: Cinci. (*Le numără și pe celelalte trei aflate pe ici-colo*) Cinci, șase, șapte, opt. De unde le ai?

GINNY: Pe alea tu mi le-ai luat.

GREG: Da, ale mele sunt alea de doi shillingi, știi. Astea de la cine sunt? Hmm?

GINNY: Păi, îl știi pe bătrânelul ăla care vinde flori la colț... ăla cu chioșcul?

GREG: Nu.

GINNY: Păi, este un bătrânel în colțul străzii, care are un chioșc unde vinde flori... și le dădea foarte ieftin ieri seară, vineri... că era sfârșit de săptămână. Am vrut să cumpăr un buchet și el mi-a zis că îmi dă cinci la preț de două. Nu puteam să zic nu.

GREG: Nu.

GINNY: Erau furate, probabil.

GREG: Din grădina reginei-mame.

GINNY: (*fără implicare*) Da.

GREG: Cam așa pare. (*Se întoarce și apoi din nou la ea*) A, apropo, și celelalte două de unde sunt?

GINNY: Pe alea mi le-a făcut cadou.

GREG: Am înțeles. (*Se întoarce în baie*)

[...]

GREG: (*simplu*) Cine locuiește la Willows, în Lower Pendon Bucks?

GINNY: (*îi scapă fardul din mână – îl recuperează*) De unde ai scos-o?

GREG: Cine locuiește acolo?

GINNY: (*se așază lângă el*) Unde-ai găsit adresa aia?

GREG: Sună pompos. Willows, Lower Pendon...

GINNY: Mi-ai umblat prin lucruri?

GREG: Nu.

GINNY: Atunci, zi-mi de unde ai adresa, vreau să știu.

GREG: E scrisă aici. (*Ridică pachetul de țigări*) Uite. Willows, Lower Pendon, Bucks. E cineva pe care îl cunoaștem?

GINNY: (*se mișcă iar să se vadă în oglindă*) Nu.

GREG: (*se ridică*) Cine locuiește acolo?

GINNY: (*se întoarce*) Părinții mei.

GREG: (*se îndreaptă spre fața scenei*) A, păi atunci cred că ai o memorie foarte proastă, din câte îmi dau seama. Adică, nu poți să zici că eu aș fi cine știe ce fiu devotat – părinții mei pot să confirme –, dar măcar știi unde locuiesc.

GINNY: (*se apără*) Am notat-o pentru cineva de la birou – o fată, dar a uitat s-o ia. Îi știe, că am făcut școala împreună. Vrea să le scrie. Bine?

GREG: Te cred.

GINNY: Sigur?

GREG: Da.

GINNY: Pe bune?

GREG: Da. Gata.

[...]

GREG: O nouă slăbiciune pentru dulciuri?

GINNY: A, alea...

GREG: Da. (*Se apleacă să le ridice*) Pe astea cine ți le-a mai vândut?

GINNY: Nimeni. Sunt mostre. Mostre gratuite. Știu o fată care lucrează într-o ciocolaterie. Și le ia gratis. Doar că ea ține cură. Așa că mi le dă mie.

GREG: Parcă și tu țineai cură?

GINNY: Da, țin. Dar nu așa drastică.

GREG: (*clar neconvins*) Am înțeles.

GINNY: (*simțindu-l*) Păi, și atunci de unde să fi venit?

GREG: Îmi încolțesc multe explicații în minte. Cea mai măgulitoare ar fi că au rămas după predecesorul meu.

GINNY: Cine?

GREG: Știi tu, bărbatul ăla de care ai uitat complet. Mai știi?

GINNY: A, ăla a fost acum ani de zile. Nu. (*Se întoarce la oglindă să termine de aranjat părul.*)

GREG: Înțeleg. Nu prea vorbești despre el, așa-i?

GINNY: Ți-am zis.

GREG: Nu prea multe.

GINNY: E îngropată treaba. Am uitat și cum arată.

GREG: Unde a dispărut?

GINNY: Înapoi la nevastă, bănuiesc. Habar n-am.

GREG: Tipul ăla mai în vârstă. Trebuie să fie drăguț să fii cu cineva de vârsta ta, nu? Nu puteați să aveți prea multe în comun. Ți-a povestit din al Doilea Război Mondial? (*Pune înapoi sertarul și îl închide.*)

GINNY: Hai, nu fi rău!

GREG: Păi...

GINNY: (*se întoarce spre el*) Greg, ce-ai face dacă te-ai întâlni vreodată cu el?

GREG: (*serios*) I-aș trage una. Tare.

GINNY: Te cred cu asta.

GREG: Păi, mă bucur al dracu' pentru tine că te-a părăsit, asta-i tot.

GINNY: Nu m-a părăsit. Eu l-am părăsit pe el.

GREG: (*peste, cu înțelegere*) Sigur.

GINNY: (*ușor iritată*) Serios! (*Se îndreaptă spre alcov după haină.*)

GREG: (*calmând-o*) Da, sunt sigur că așa e. Doar că mă gândeam, cât de des întâlnești pe cineva care să fi fost părăsit? Adică, cred că știu zeci de persoane care la un moment dat au părăsit pe cineva. Dar rar dai de cineva care să fi fost părăsit. (*Se așază pe pat*) Nu crezi că-i ciudat? Unde s-or duce toți părăsiții, săracii de ei, asta aș vrea să știu. Nu se poate să se fi aruncat toți în râuri. Le-ar fi înfundat până acum. Dispar ca elefanții când mor sau ca muștele iarna, nu crezi?

GINNY: (*reapare ținându-și haina, pe care o pune pe scaun*) Chiar n-am de unde să știu.

REPERE BIOGRAFICE

AUTORUL

Sir Alan Ayckbourn s-a născut în 1939 și este un prolific dramaturg și regizor britanic. A scris peste șaptezeci de piese și a fost, între 1972 și 2009, directorul artistic al Teatrului *Stephen Joseph* din Scarborough, unde au fost jucate în premieră aproape toate piesele sale. Peste patruzeci dintre acestea au fost jucate, ulterior, la teatre din West End, la Royal National Theatre sau la Royal Shakespeare Company. Piesele lui Ayckbourn au fost traduse în peste treizeci și cinci de limbi și se joacă pe scenele din întreaga lume. Zece dintre ele au fost montate și pe Broadway.

Prima lui piesă de succes, *Relatively Speaking*, a intrat, în 1969, în repertoriul de la Duke of York's Theatre. Cu *The Norman Conquest* a câștigat Premiul *Evening Standard* pentru cea mai bună piesă a anului, în 1974. Ulterior, Alan Ayckbourn avea să repete acest succes de mai multe ori în carieră. În scurt timp, a devenit unul dintre cei mai importanți dramaturgi britanici, fiind asemănat de critici cu americanul Neil Simon. În 1974, a scris alte două piese de succes, *Absent Friends* și *Confusions* și a fost declarat „Dramaturgul anului” de către *Variety Club of Great Britain*.

Alan Ayckbourn a continuat să fie prolific și în anii '70 -'80, publicând cel puțin o piesă în fiecare an. Printre creațiile cele mai importante din acea perioadă se numără: *Bedroom Farce*, *Way Upstream* și *A Chorus of Disapproval*, ultima fiind ecranizată în 1989. Alan Ayckbourn a scris destul de mult și în anii '90. Toate piesele lui au avut premiera la Scarborough și au fost jucate, apoi, în forme revizuite, la teatre din West End.

În 1997, Alan Ayckbourn a fost înnoțat de către regina Elisabeta a II-a, pentru contribuția adusă la dezvoltarea teatrului britanic. Sir Ayckbourn a continuat să scrie și să-și pună în scenă propriile piese. Cu fiecare nou text, și-a consolidat reputația ca unul dintre marile nume ale teatrului contemporan.

Alan Ayckbourn a câștigat numeroase premii, printre care șapte distincții acordate de publicația londoneză *Evening Standard* și un Premiu Tony.

Alan Ayckbourn, un maestru al satirizării clasei mijlocii și a manierelor acesteia, a fost comparat deseori cu Noel Coward și cu Harold Pinter. Inspirându-se din mediul în care a crescut, el realizează portrete de o ironie mușcătoare ale oamenilor ce duc o viață banală, piesele lui pendulând între comedie și farsă.

REGIZORUL

Este profesionist, pasionat și implicat total în proiectele sale. Rafinamentul artistic și intuiția îi caracterizează montările. Spune că face teatru pentru a se salva de lumea în care trăiește.

Felix Alexa are un parcurs profesional impresionant. A fost studentul Cătălinei Buzoianu. A debutat cu un text de Bernard-Marie Koltès, *Pe cheiul de Vest*, făcându-i astfel dramaturgului francez intrarea pe scenele din România. Invitat de Andrei Șerban la Teatrul Național București, rămâne colaborator fidel al instituției. Aici pune în scenă câteva dintre certele sale reușite: *Visul unei nopți de vară*, *Sinucigașul*,

Livada de vișini, Revizorul. Acestor montări li se adaugă spectacole după texte din dramaturgia contemporană, precum: *Terorism* de Vladimir și Oleg Presniakov sau *Butoiul cu pulbere* de Dejan Dukovski.

Spectacolele semnate de Felix Alexa arată că regia trebuie să țină pasul cu vremurile, „să se hrănească” din substanța realității trăite. Regăsim în montările sale o imagine poetică și, în același timp, cinică a lumii în care trăim. Lucrează la detalii nu numai la nivelul textului, ci și cu actorii.

Felix Alexa a învățat mult despre spațiul de joc de la Peter Brook, al cărui asistent a fost la Teatrul Bouffes du Nord din Paris. Spațiul este esențial în teatru, poate schimba un spectacol, îl poate susține sau îl poate distruge. Pentru Felix Alexa, scena este locul în care se joacă cu iluziile vieții și ale teatrului. Când lucrează într-un spațiu nou, încearcă să-l simtă, să-l cunoască senzorial.

Lui Felix Alexa îi plac repetițiile. E foarte atent la ritmurile emoționale, extrem de fragile, care se nasc în această etapă esențială a devenirii unui spectacol. În montările sale, muzica este un personaj, îl inspiră și nu îl lasă să greșească atunci când e vorba de ritm și de precizie.

Cea mai recentă experiență internațională a regizorului Felix Alexa a fost în 2016. A fost pentru prima dată în istoria de o jumătate de secol a Teatrului Național din Coreea de Sud când un regizor străin a fost invitat să monteze două spectacole (*Pescărușul* de A.P. Cehov și *Domnișoara Iulia* de August Strindberg) în același an.

Felix Alexa predă regie de teatru la Universitatea Națională de Artă Teatrală și Cinematografică *I.L. Caragiale*. A coordonat *workshop*-uri la facultăți din Sydney, New Delhi, Beijing, Shanghai, Seul, Paris.

Regizorul revine la *Nottara* după treisprezece ani. A mai montat aici, la Sala *George Constantin*, spectacolele *Hora iubirilor* de Arthur Schnitzler (2002) și *Leonce și Lena* de Georg Büchner (2004).

ACTORII

CATRINEL DUMITRESCU

Din decembrie 1990, este actrița Teatrului *Nottara*, după ce a lucrat o perioadă la Naționalul clujean. În 1979 a absolvit Institutul de Artă Teatrală și Cinematografică „I.L. Caragiale”, Facultatea de Teatru, specialitatea actorie, la clasa profesorului Octavian Cotescu și a asistentului universitar Ovidiu Schumacher.

Pe scena Teatrului Național „Lucian Blaga” din Cluj-Napoca a jucat mai mult de un deceniu. A colaborat și cu alte teatre, în spectacole precum: *Anecdote provinciale* de A. Vampilov, regia: Valeriu Moisescu, la Teatrul Bulandra; *Visul unei nopți de iarnă* de Tudor Mușatescu, regia: Marin D. Aurelian, la Teatrul de Stat din Turda; *Pygmalion* de G.B. Shaw, regia: Mihai Constantin Ranin, la Teatrul de Stat din Sibiu.

Cu talentul ei au fost îmbogățite și producțiile teatrale realizate de Radiodifuziunea Română și TVR. A fost Magda în *Grădina de trandafiri* de Andi Andrieș, regia: Constantin Dicu; Daniela în *Simple coincidențe* de Paul Everac, regia: Constantin Dicu; Ea în *Dincolo de nori* de Octavian Sava, regia: Titi Ax; Corina din *Inspectorul broaștelor* de Victor Eftimiu, regia: Domnița Munteanu; Licare din

Așteptând în prag de Mircea Enescu, regia: Dan Puican; Paula în *Uneori, imposibilul nu există* de Octavian Sava, regia: Dan Puican; Marița în *Trei crai de la răsărit* de B.P. Hașdeu, regia: Dan Puican; Ioana în *Dragoste la prima vedere* de Ion Băieșu, regia: Constantin Dicu, și în serialul de televiziune *Filiera*, regia: Virgil Calotescu.

Cu sensibilitate, inteligență scenică, farmec feminin, Catrinel Dumitrescu a marcat semnificativ repertoriul Teatrului Nottara prin performanța actoricească demonstrată în numeroase montări ale unor regizori importanți ai scenei românești. În plus, a ales să treacă și de cealaltă parte a scenei, ca regizor, istorisind povești emoționante, intense, de neuitat: *Cum e dincolo de mare* (2005) sau *Bătrânul* de Maxim Gorki (2007).

În stagiunea curentă a Teatrului Nottara o puteți vedea în: *Iarna*, *Un pic prea intim*, *Aniversarea*.

CONSTANTIN COTIMANIS

A absolvit Institutul de Artă Teatrală și Cinematografică în 1986, la clasa profesorului Mihai Mălaimare, cu rolul Thraso din spectacolul *Eunucul* de Terențiu.

Constantin Cotimanis pare predestinat rolurilor savuroase, de un comic molipsitor, care nu exclude însă privirea gravă, incursiunea în adâncurile sufletești sau în absurdul existenței.

Rămân în amintirea publicului rolurile: Petruchio din *Îmblânzirea scorpiei* de Shakespeare, Bătrânul din *Matca* de Marin Sorescu, Comisarul din *Transfer de personalitate* de Dumitru Solomon, Doctorul Finache din *Puricele* de Feydeau, Harpagon din *Avarul* de Molière, Nae Ipingescu din *O noapte furtunoasă* de I.L. Caragiale sau Primarul din *Castelul*, după Franz Kafka. Alexandru Dabija, Dominic Dembinski, Bocsardi Laszlo, Horațiu Mălăele sau Tino Geirun sunt câțiva dintre regizorii cu care a lucrat de-a lungul vremii la Teatrul *Nottara*, în spectacole cu mare succes de public.

Cu o fizionomie ușor de reținut, este și o prezență îndrăgită a micului ecran, cu roluri în sitcomuri, dar și ca voce a unui important post de televiziune.

Constantin Cotimanis este iubit și de publicul cinezilor. În 1990, putea fi văzut în *A unsprezecea poruncă*, iar doi ani mai târziu, în *Hotel de lux*. Cariera sa internațională începe în 2000 cu rolul Dimitri, în *Epicentrul*, pentru ca în 2002 să joace în *Amen*, peliculă semnată de Costa Gavras.

GABRIEL RĂUȚĂ

Gabriel Răuță dăruiește rolurilor sale un anumit tip de maiestruozitate, o sensibilitate ascunsă în spatele unei atitudini neînfricate și a unei ținute echilibrate impecabil. Dovedește o îmbinare deosebită de calități actoricești: substanță și spirit comic, reflecție, interiorizare și expresivitate, ilustrată adesea printr-o mimică poznașă.

A absolvit Secția „Arta Actorului” din cadrul Universității Hyperion. A urmat masteratul la UNATC București. Este actorul Teatrului Nottara încă din 2002, când ajunge aici printr-o frumoasă colaborare cu regizoarea Ada Lupu, la spectacolul *Minciuna din mine* de Sam Shepard. Rolul de debut în acest teatru, Jake, i-a fost parcă predestinat: distribuția era aproape completă, iar acest personaj, singurul

neocupat în numeroasele castinguri, parcă îl aștepta pe el. Și iată că acum împlinește aproape 14 ani de activitate pe această scenă, unde a fost mereu îndrumat și susținut de profesorii săi Catrinel Dumitrescu și Emil Hossu, cu care a devenit coleg de scenă. A lucrat aici cu regizori importanți, ca Radu Afrim, Vlad Massaci, Diana Lupescu, Mihai Măniuțiu. În plus, a colaborat și continuă să joace și în alte teatre bucureștene, precum Odeon sau Bulandra, unde a lucrat cu regizori ca Gianina Cărbunariu sau Antoaneta Cojocaru.

RALUCA GHEORGHIU

A studiat timp de doi ani Jurnalismul, la Universitatea *Babeș-Bolyai* din Cluj, dar căutările ei nu s-au oprit aici, ci a continuat drumul împlinirii sale profesionale în luminile scenei. Astfel, în 2004 absolvă secția de Actorie a Facultății de Teatru din cadrul Universității Naționale de Artă Teatrală și Cinematografică *I.L. Caragiale* din București, la clasa prof. univ. dr. Florin Zamfirescu.

Dintre rolurile pe care le-a interpretat de-a lungul timpului, amintim: *Logodnica din Nunta însângerată* de Frederico García Lorca (regia: Andreea Vulpe), *Ileana Cosânzeana* din *Înșir-te, mărgărite!* de Victor Eftimiu (regia: Alexandru Dabija), *Natașa Rostova* din *Război și pace*, după romanul omonim al lui Lev Tolstoi (regia: Petre Bokor), *Nina Zarecinaia* din *Pescărușul* de A.P. Cehov (regia: Corina Oprea), *Hanna și Femeia* din tripticul *De trei ori dragoste* (regia: Ulrike Döpfer), *Tatiana* din *Bătrânul* de Maxim Gorky (regia: Catrinel Dumitrescu), *Mingming* din *Rinocerul îndrăgostit* de Liao Yimei (regia: Mihai Lungeanu). Bineînțeles că trăsăturile ei au recomandat-o pentru rolul de Albă-ca-Zăpada din montarea *Albă-ca-Zăpada și cei șapte pitici*, o adaptare a basmului Fraților Grimm, în regia lui Cornel Todea, la Teatrul *Ion Creangă*.

Dintre spectacolele din stagiunea curentă a Teatrului *Nottara*, în care este distribuită Raluca Gheorghiu, amintim: *DADAnoNON*, un scenariu de Ilinca Stihi, după texte de Tristan Tzara, Antonin Artaud, V.I. Lenin, *Tango, Monsieur?* de Aldo Lo Castro, în regia Ancăi Colțeanu, *Fazanul* de George Feydeau, în regia lui Alexandru Mâzgăreanu, *Ultimul Don Juan* de Neil Simon, ambele în regia lui Petre Bokor, *Titanic Vals* de Tudor Mușatescu, în regia lui Dinu Cernescu.

Persoană de contact:

Claudiu Sfirschi-Lăudat
Serviciul de Specialitate Artistică
Teatrul Nottara
e-mail: claudiu@nottara.ro
secretariatliterar@nottara.ro